

Ödeshögs kommun

Vapnet

Häradsvapnet.

Lysings härads sigill

Uti häradssigillet föreställes ett träd omkring vilket läses: Lysings Herads Signet 1569.

Ödeshögs vapen

Kommunindelning efter den nya lagen 1863

Ödeshög (Ösjö) 1863 - storkommun från 1969 -

Stora Åby 1863 - 1951

Alvastra kommun sammanslagning 1952 - 1968

Västra Tollstad 1863 - 1951

Trehörna 1863 - 1951

Rök 1863 - 1951

Heda 1863 - 1951

Svanshals 1863 - 1951

Den 1 januari 1952 skapas genom kommunsammanslagning Ödeshögs och Alvastra kommuner. 2300 landskommuner slogs samman till ca 800. Kyrkans förvaltning över skolan försvann helt.

Alvastra kommun omfattade socknarna Västra Tollstad, Heda, Svanshals, Rök och Trehörna.

Ödeshögs kommun omfattar socknarna Ödeshög och St Åby.

Lysings härad kom i stort att leva kvar omfattande de två kommunerna förutom Kumla socken.

Den 1 januari 1969 sammanslogs de två landskommunerna, Alvastra och Ödeshög, till Ödeshögs kommun.

Namnfrågan inför kommunsammanslagningen hade diskuterats under år 1968. På förslag var Alvastra, Ödeshög och Lysing. *Länsstyrelsen förordade Lysing*, ett namn med urgammal hävd på hela det

administrativa område den nya kommunen Alvastra kommuns fullmäktige föreslog att den nya kommunnamnet blir Lysing. Tidningen Östgöta Bladet utlyste en namntävling där Ödeshög segrade med 171 röster, Lysing 55, Alvastra 9 och Lysingstad 2 röster. *Samarbetsnämnden för Alvastra och Ödeshögs kommuner föreslog Ödeshög och så blev det.* Den sydvästra landskommunen, **Ödeshög**, fick alltså bidra med den nya kommunens namn, medan den andra delen, **Alvastra**, ställde sitt vapen från 1951 till förfogande.

Ödeshögs kommun

Vapnet registrerades 1973-10-01 "I rött fält en uppskjutande abbotstav, åtföljd till höger av en uppgående måne och till vänster av en sexuddig stjärna, alla av guld."

Motivet anknyter till cistercienserklostret i Alvastra och är hämtat från sigill för dess abbot från 1300-talets förra hälft. Alvastra kloster hade en enorm betydelse för vårt land och inte minst för vår bygd under 1100 - 1300-talen.

Abbotstaven var maktsymbolen. Biskoparna hade ingen insyn i cistercienserklostren, som styrdes direkt från Clairvaux i Frankrike. Alvastrabbotten hade överhögheten över alla nordens cistercienserkloster.

Den förste svenske ärkebiskopen med säte i Uppsala var Alvastramunken, engelsmannen Stefan, som efter väl förrättat värv i en orolig tid begravdes i Alvastra kloster.

Liggande halvmåne avbildas ofta med jungfru Maria liggande på månskäran. Jungfru Maria var det helgon för vilket huvudaltaret i Alvastra kloster var invigt. Mariakulten var spridd i samtliga kringliggande socknar. Mariaskulpturer finns lite varstans i våra kyrkor t ex i Rök och Mariaaltarskåpet pryder långväggen i St Åby kyrka. Här finns bevarat ett 1300-talsaltare med Jungfru Marias himmelfärd, där hon står på en liggande halvmåne. Den heliga Birgitta tog upp kulten i sin klosterorden. *Sexuddig stjärna* minner om Mellaneuropa, cistercienserordens hemvist.

Stjärnan påminner också om närvaron av en gudom, överhöghet, det eviga, det som inte dör, hopp.

Himlakroppar minner om det bestående.